

**POTREBA
SEBATRANSCENDENCIE -
- POTREBA BOHA -
NAJVÄČŠIA
A NAJDÔLEŽITEJŠIA
POTREBA ČLOVEKA**

ABRAHAM HAROLD MASLOW -

**- americký psychológ, psychiater a filozof,
zakladateľ humanistickej
psychológie, jeden z desiatich najlepších
psychológov a psychiatrov všetkých čias**

Abraham Harold Maslow

**(1. apríl 1908, Brooklyn, New York, USA – 8. jún
1970, Menlo Park, Kalifornia, USA)**

**Je jeden z desiatich najcitovanejších psychológov
všetkých čias.**

**Bol americký psychológ, jeden zo zakladateľov hu-
manistického prúdu vo filozofii. Najznámejší je svojou
tz. Maslowovou pyramídou ľudských potrieb.**

**Strastiplný život chudobného dieťaťa
pristáhovalca - miesto právnika - zakladateľ
humanistickej holistickej psychologickkej školy -
prezident Americkej asociácie psychológov**

Pochádzal z chudobnej židovskej rodiny, ktorá sa presťahovala z Ruska do USA. Bol najstarším zo siedmich detí. Z Ruska ušli pred cárskou perzekúciou do New Yorku, Brooklynu. Jeho rodičia neboli vzdelaní, ale svojim deťom vstúpili potrebu vzdelania.

Ani tu perzekúcie kvôli pôvodu neprestávali. Často bol terčom antisemitických útokov, ako zo strany učiteľov, tak zo strany detí. Neraz ho obhádzali kameňmi. Bol chatrného vzhľadu, myslel si, že posilňovaním sa stane skutočným chlapom, nikdy sa mu to však nepodarilo dosiahnuť. Teda byť telesne fyzicky silným chlapom. Nebolo to na škodu, naopak, vďaka tomu našiel záľubu v štúdiu, vyrastal medzi knihami. Mal veľmi zlý vzťah s matkou. Doslova k nej cítil odpor. On bol síce terčom antisemitických útokov, ale jeho matka zase opovrhovala černochochmi.

Svoj vzťah s matkou neskôr opísal takto:

„Na čo som reagoval, to nebol len jej vzhľad, ale hlavne jej hodnotový systém a jej svetonázor. Jej lakomstvo, totálny egoizmus, že nikoho na tomto svete nemilovala okrem seba - dokonca ani svoje deti a ani svojho manžela - jej predsudky voči černochochom, to, že každého využívala vo svoj prospech, jej presvedčenie, že každý sa mýli, kto s ňou nesúhlasí, to že nemala priateľov, jej neporiadnosť a špinavosť...“

Ani Maslow nemal veľa priateľov, jedným z nich bol jeho bratranec Will, ktorý spolu s ním zdieľal lásku ku knihám. Maslow síce nedosiahol impozantný telesný muskulatúrny vzhľad svalovca, ale zostal skromným usilovným mužom.

Štúdium začal podľa želania rodičov na právnickej fakulte. Byť právníkom sa im videlo ako perspektívna profesia, ktorá mu prinesie zabezpečenie.

Toto štúdium práva na City College of New York zanechal, aby mohol začať študovať psychológiu na Cornell university. Napokon promoval z psychológie na Univerzite vo Wisconsin. Doktorát získal v roku 1934. Od roku 1951 do roku 1969 bol profesorom humanistickej psychológie na Brandeiskej univerzite v USA, v Massachusetts.

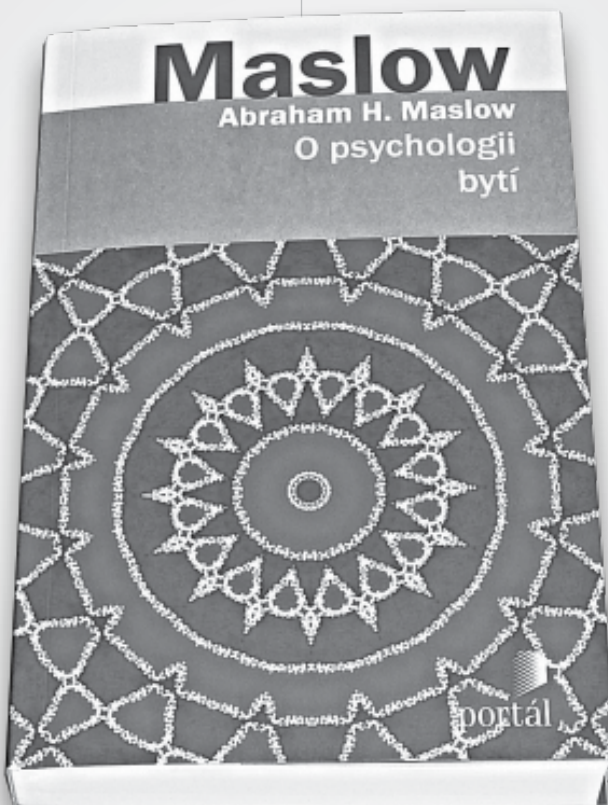
V roku 1968 sa stal predsedom American Psychological Association - Americkej Psychologickej Asociácie.

On definoval pojem humanistická psychológia. Definoval ju tiež pojmom holistická filozofia.

Výraz „holizmus“ pochádza z gréckeho slova „holos“, ktoré znamená úplný, celý alebo zjednotený. V štúdiu osobnosti zdôrazňuje holistický prístup, psychosomatickú jednotu a jedinečnosť každého človeka. Táto teória vychádza z fenomenológie a z teórie ja. Preberá taktiež niektoré pojmy z tvárovej psychológie a vychádza z existencializmu ako svojho filozofického základu.

Maslow pokrstil humanistickú školu ako „tretiu silu“

v americkej psychológii. Prvými dvoma sú psychoanalýza a behaviorizmus. Neskôr, môžeme povedať po objavení spirituality, sa posunul až k tzv. transpersonálnej psychológii, ktorá by mala nahradiť všetky predchádzajúce smery. Vychádzal z Jungovej psychoanalýzy, považoval však behaviorizmus, psychoanalýzu, ale aj ním založenú humanistickú holistickú psychologickú školu za neúplnú, preto sa stal v podstate jedným zo zakladateľov transpersonálnej psychológie. Zomrel vo veku 62 rokov na infarkt.

Hlavné body Maslowovej teórie

1. Základná ľudská motivácia sa prejavuje snahou o sebaaktualizáciu. Maslow prijíma existenciu špecifických potrieb ako motivačné sily a usporiada ich do hierarchie.
2. Vo svojej teórii sa zameril na témy: filozofické, kultúrne a náboženské.
3. Sústreďuje sa na intrapersonálny rast jedinca a považuje ľudské kontakty s okolím za prirodzený výsledok sebaaktualizácie.

Maslow považuje jedinca za integrovaný celok, nberáni sa však uznaniu existencie špecifických ľudských potrieb, ktoré motivujú jeho chovanie. Štruktúru všetkých motivačných síl chápe na kontinuite, ktorá siaha od úrovne potrieb až po B – úroveň (B – tu znamená „bytie“ v najhlbšom význame, t.j. vlastnú existenciu zjednotenú s vesmírnou skutočnosťou).

Nižšie potreby (fyziologické potreby a potreby bezpečia) zaisťujú fyziologické prežitie jedinca. Vyššie potreby (lásky a úcty) zaisťujú duševnú pohodu a rozvoj osobnosti. Potreba sebaaktualizácie predstavuje prechod od úrovne vyšších potrieb k B - úrovni. Na B – úroveň Maslow umiestnil metahodnoty (nazývané aj metapotreby), ktoré sú spojené s najvyššími vrcholmi ľudského potenciálu. Sebaaktualizácia je

nekončiacim procesom, ktorý postupuje dynamic-kým sledom stupňov nahor po kontinuite. Čím vyššie jedinec dospeje, tým hlbšieho šťastia, pokoja a bohatstva môže vo vnútornom živote dosiahnuť. Jeho pyramída ľudských potrieb je vyjadrená v hierarchii. Od najnižších, najprimitívnejších až po spomínané potreby úrovne B, tzv. Metahodnoty - metapotreby, spojené s najvyššími vrcholmi ľudského potenciálu.

Maslow objavuje neúplnosť svojej pyramídy potrieb človeka, objavuje potrebu SEBATRASCENDENCIE - sv. Augustín to povedal už v 4.storočí - Biblia to hovorí už dávno - Ateisti zúria a sa veľmi hnevajú na Maslowa

Abrahám Maslow na začiatku svojho života ako psychológ poctivým vedeckým odborným skúmaním ľudskej prirodzenosti z každého možného hľadiska, filozofického, kultúrneho, náboženského a historického zostavil tú pyramídu ľudských potrieb človeka. Ako ateista, samozrejme, považoval náboženstvo za zbytočnosť až nezmysel, nie zmysel života. Neskôr svoj názor zmenil.

Jeho pyramída potrieb človeka usporiadaná hierarchicky od najnižších po tie najvyššie, najušľachtilejšie na ceste ku sebarealizácii vyzerala takto:

1. Fyziologicko-biologické potreby - potreba vzduchu, vody, jedla, spánku, odievania sa, vylučovania, sexu-reprodukcie
2. Potreba bezpečia a istoty - potreba ochrany, stability, poriadku, zdravia, bývania, finančných zdrojov
3. Sociálne potreby - potreba rodiny, spolupatričnosť - patriť do nejakej sociálnej skupiny, láska, potreba sociálneho kontaktu,
4. Potreba úcty a uznania- potreba uznania, statusu, prestíže, odozvy z okolia
5. Potreba sebarealizácie - potreba vedieť, rozumieť, estetické potreby ,potreba rozvíjať osobnosť

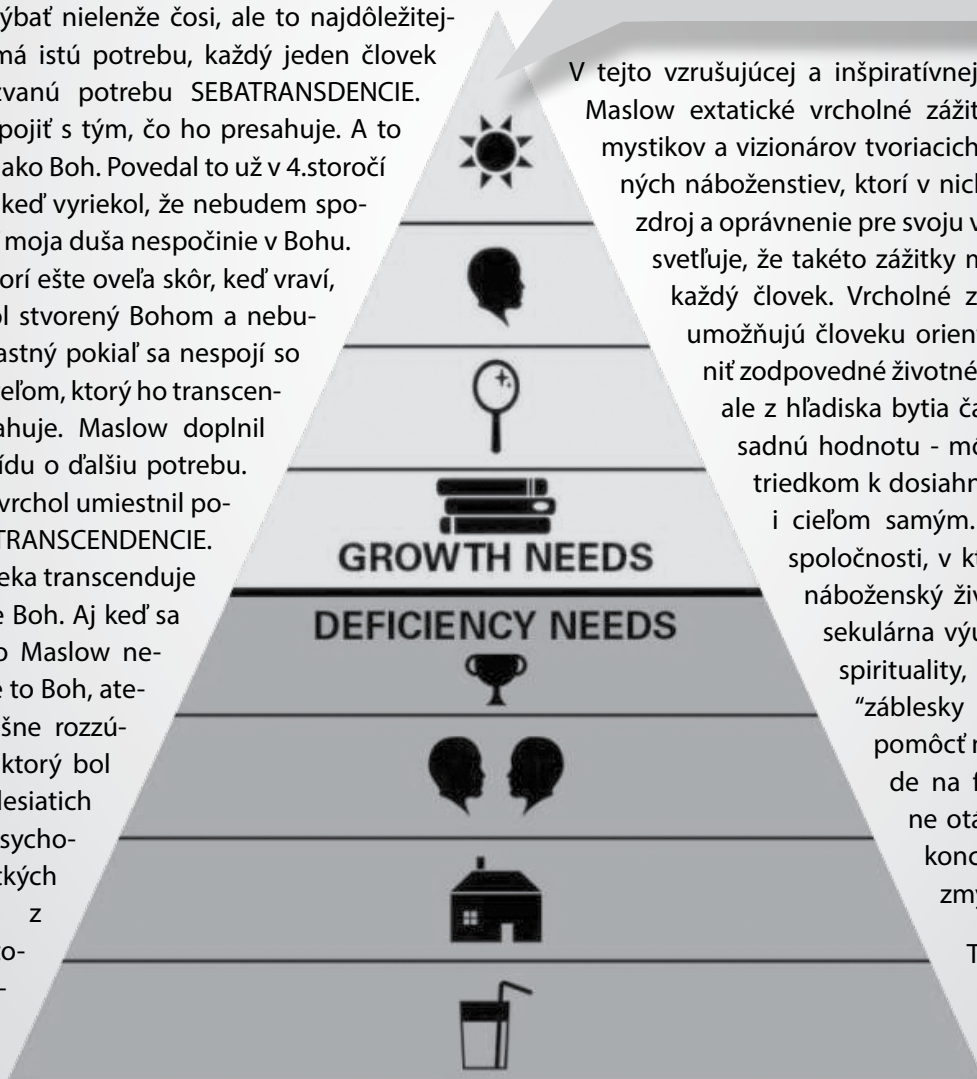
Po zostavení tohto rebríčka, mu čosi na vrchole chýbalo. Zistil, že človek nebude šťastný, aj keď uspokojí všetky tieto známe ľudské potreby. Aj keď dosiahne kvázi úplnú sebarealizáciu, aj tak nebude šťastný, bude mu chýbať nielenže čosi, ale to najdôležitejšie. Človek má istú potrebu, každý jeden človek ju má. Takzvanú potrebu SEBATRASCENDENCIE. Potreba sa spojiť s tým, čo ho presahuje. A to nie je nič iné ako Boh. Povedal to už v 4.storočí sv.Augustín, keď vyriekol, že nebudem spokojný, pokiaľ moja duša nespočine v Bohu. Biblia to hovorí ešte oveľa skôr, keď vraví, že človek bol stvorený Bohom a nebude človek šťastný pokiaľ sa nespojí so svojim Svoriteľom, ktorý ho transcenduje - presahuje. Maslow doplnil svoju pyramídu o ďalšiu potrebu. Na samotný vrchol umiestnil potrebu SEBATRASCENDENCIE. A to, čo, človeka transcenduje -presahuje je Boh. Aj keď sa takto priamo Maslow nevyjadril, že je to Boh, ateistov to strašne rozzúrilo. Človek, ktorý bol jedným z desiatich najlepších psychológov všetkých čias, jeden z najviac citovaných psychológov všetkých

čias, odborník na ľudské potreby si dovolil umiestniť na vrchol ľudských potrieb duchovnú potrebu. Tým Maslow de facto prestal byť ateistom a uznal, že človek bez duchovnej potreby nedosiahne šťastie, nemá zmysel života, chýba mu to najpodstatnejšie. Samozrejme, existuje veľmi veľa špekulantov, ktorí tu SEBATRASCENDENCIU nazývajú čímkolievk, len nie Bohom. Nezabúdajme, že je veľmi veľa vecí, ktoré presahujú človeka, duchovný svet okolo nás je veľmi bohatý a pestrý, ale aj nebezpečný bez Krista. Aj démoni presahujú človeka, ale nie Krista. A jedine Kristus dokáže človeka priviesť k Bohu..., ktorý naplní najväčšiu potrebu človeka, ktorou je Boh sám. Jeho milujúci Stvoriteľ. Maslow to tušil, o čom svedčí aj kniha, ktorú napísal. Volá sa: Náboženstvo, hodnoty a vrcholné zážitky

POTREBA SEBATRASCENDENCIE

V tejto vzrušujúcej a inšpiratívnej eseji skúma Maslow extatické vrcholné zážitky prorokov, mystikov a vizionárov tvoriacich jadro tradičných náboženstiev, ktorí v nich nachádzajú zdroj a oprávnenie pre svoju vierouku a vysvetľuje, že takéto zážitky môže prežívať každý človek. Vrcholné zážitky nielen umožňujú človeku orientovať sa a činiť zodpovedné životné rozhodnutia, ale z hľadiska bytia často majú zásadnú hodnotu - môžu byť prostriedkom k dosiahnutiu cieľa ale i cieľom samým. V modernej spoločnosti, v ktorej zomiera náboženský život a zlyháva sekulárna výuka hodnôt a spirituality, môžu takéto "záblesky neba" ľuďom pomôcť nájsť odpovede na fundamentálne otázky a koniec koncov im dať zmysel života.

Toľko Maslow o viere, náboženstve.

Úplná Maslowova pyramída

My vieme, že človeku vie dať odpovede na zmysel života, orientovania sa v živote, ale i v celom vesmíre - multiverze iba Biblia, konkrétne učenie a spasiteľské dielo Ježiša Krista. Ale vážime si a vysoko hodnotíme prácu a objav tohto významného psychológa, jedného z desiatich najcitovanejších psychológov všetkých čias, niekdajšieho prezidenta Americkéj psychologickéj asociácie, zakladateľa humanistickej holistickej psychológie a spoluzakladateľa transpersonálnej psychológie.

Varovanie - úskalie transpersonálnej cesty - bez fundovaného sprievodcu, Ježiša Krista to nepôjde

A práve v tom spočíva to nebezpečenstvo. V tej takzvananej transpersonálnej psychológii. Ľudstvo vďaka poctivej vedeckej práci zisťuje čoraz viac, že jeho fyzikálne, materiálne, ale i psychologické, ... čosi transcenduje - presahuje. Objavuje, že tým transcendentným je duchovná realita. Ale podvádzané, zavádzané istou temnou duchovnou entitou, v stave akejsi nebezpečnej duchovnej puberty, chce vstupovať do toho, čo presahuje človeka, ba celý fyzický vesmír, neopatrne, bez fundovaného sprievodcu, samo bez Toho, ktorý to všetko stvoril. A môže sa ľahko v ňom stratiť i na veky. Vyberá si cesty, ktoré nevedú do bezpečného duchovna, ale do nebezpečných sfér. Zakladatelia tohto nového smeru, ku ktorým napokon patrili aj Maslow, ale hlavne americký psychiater českého pôvodu Stanislav Grof, sa nezdráhali používať na kontaktovanie sa s duchovnou realitou aj drogy ako LSD. Keď boli podozriví z používania drog, tak vytvorili tzv. holotropné dýchanie, ktoré navodzuje stavy rozšíreného vedomia, podobné stavu, ktorý vzniká pri požití drog. Inšpirovali sa východnými mystickými náboženstvami. Objavili, že človek nie je len telo, že svet okolo nás má duchovnú podstatu, že za hranicou materiálneho vesmíru sa skrýva neviditeľná duchovná realita, že je nekonečne veľa vecí, ktoré nás transcendujú - presahujú a my sme do istej miery ich súčasťou. Pri svojej lekárskej praxi si uvedomili, že bez vzatia tejto reality do úvahy a jej obrovského rozhodného vplyvu na život človeka, nie je možné problémy človeka a ľudstva vyriešiť. Lenže púšťať sa do týchto sfér bez Ježiša Krista a cestovnej príručky Božieho slova je nebezpečné.

Vďaka Bohu, že posielala do sveta aj takýchto ľudí, ktorí oslobodia ľudí svojimi vedeckými objavmi z otroctva

ateizmu, do ktorého bolo ľudstvo povrchnou vedou vrhnuté, ale nesmieme zastať na polceste, alebo dokonca nechať sa stiahnuť do nebezpečenstva.

My máme istejší zdroj informácií, večný, spoľahlivý, stále aktuálny, ktorý nám poskytuje bezpečný vstup do duchovných sfér, priamo k Otcovi všetkých duchov, ktorý stvoril neviditeľný i viditeľný svet.

„Aj máme pevnejšie slovo prorocké, a dobre robíte, že máte naň obrátený svoj pozor ako na sviecu, svietiacu na šerom mieste, dokiaľ by sa nerozvidnel deň, a nevzišla dennica vo vašich srdciach, vediať najprv to, že niktoré proroctvo Písma nedeje sa z vlastného rozlúštenia budúcnosti. Lebo nikdy nebolo proroctvo vynesené vôľou človeka, ale Svätým Duchom súc nesení hovorili svätí Boží ľudia.“
2Pet 1:19-21

„Ale ste pristúpili k vrchu Sionu a k mestu živého Boha, k nebeskému Jeruzalemu a k myriádám anjelov, k slávnostnému shromaždeniu a k sboru prvorođených, ktorí sú zapísaní v nebesiach, a k Bohu sudcovi všetkých a k duchom spravodlivých zdokonalených a k prostredníkovi novej smluvy Ježišovi a ku kropeniu krvi, ktorá hovorí lepšie než Ábelova.“ Žid 12:22-24

„lebo skrze neho máme prístup oboji v jednom Duchu k Otcovi.“
Ef 2:18

Pyramída potrieb je obrátená na hlavu - ako i celý svet - kde začať - začni vierou

Na záver ešte trochu poopravme túto pyramídu podľa slov nášho Pána Ježiša. Mnoho ľudí sa snaží najst naplnenie svojich potrieb. A začínajú tými najnižšími. Preto naplnenie svojich potrieb, buď vôbec nedosahujú, trápia sa, alebo horko ťažko dosahujú s obrovským vypätím síl bez toho, aby boli šťastní. Celý svet je obrátený na hlavu, Ježiš nás učí, že naplnenie potrieb začína naplnením tej najväčšej a najdôležitejšej potreby, ktorou je spojenie sa s Tým, ktorý nás presahuje, s Bohom. Cestou znovuzrodenia ducha, návratom k Tomu, od ktorého sme boli oddelení, návratom k milujúcemu veľkému Duchu - Otcovi Stvoriteľovi. Ak budeme mať naplnenú túto potrebu, tak všetko ostatné nám On slávne a bohato naplní. Nenechaj sa vťahovať do tohto zúfaleho, šialeného boja o naplnenie povrchných, nízkych, pomínuteľných potrieb, do tohto boja, ktorý nemá víťazov len porazených. Ježiš hovorí:

„Nestarajte sa tedy a nehovorte: Čo budeme jest? alebo: Čo budeme piť? alebo: Čím sa zaodějeme? Lebo to všetko hľadajú pohanía, a veď váš nebeský Otec vie, že to všetko potrebujete. Ale hľadajte najprv kráľovstvo Božie a jeho spravodlivosť, a to všetko vám bude pridané. Teda nestarajte sa o zajtraší deň, lebo zajtraší deň sa bude starať o svoje veci. Dost' má deň na svojom trápení.“
Matúš 6:31-34

Božie slovo ešte hovorí:

„A môj Bôh naplní každú vašu potrebu podľa svojho bohatstva v sláve, v Kristu Ježišovi.“ Filip 4:19

Dobrý život s naplnenými potrebami začína spojením sa s vrcholom - s Bohom. To je prvý krok. Takto to urobil Abrahám, stretol sa s Bohom, uveril, stal sa vierou spravodlivým, žil a chodil s Bohom a mal všetky potreby, spomínané aj v Maslowovej pyramíde ľudských potrieb, naplnené, A nie hocijako, ale slávne.

„Lebo veď čo hovorí Písmo? A Abrahám uveril Bohu, a bolo mu to počítané za spravodlivosť.“ Rim 4:3

A ako vidíš, nič mu nechýbalo, naopak, mal krásnu ženu, rodinu, syna, bol v bezpečí, mal sociálny kontakt so svojím ľudom, realizoval sa - žil Boží plán a aj

ostatné potreby mal naplnené týmto spôsobom:

„A Abram bol veľmi bohatý na dobytok, na striebro a zlato.“
1M 13:2

Začni tam, kde nám to odporúča Ježiš. Začni na vrchole, u Boha, začni so zmierením sa s Bohom prijatím Ježiša, spasením, začni Duchom, pozvi Ho do svojho života a umožni Mu vziať Tvoj život do Jeho rúk a On naplní všetky Tvoje potreby.

„A môj Bôh naplní každú vašu potrebu podľa svojho bohatstva v sláve, v Kristu Ježišovi.“ Fil 4:19

Bez Toho, ktorý Ťa presahuje, bez SEBATRANSCEDENCIE do nejde, na to prišli už aj svetskí vedci. Uver ako Abrahám. Boh a samotné Nebo Ti bude utekať na pomoc.

„Vo svojej úzkosti som volal na Hospodina, a úpenlivo som volal o pomoc na svojho Boha. Uslyšal môj hlas zo svojho chrámu, a moje volanie prišlo pred jeho tvár a dostalo sa do jeho uší.“ Žalm 18:7

„Naklonil nebesia a sostúpil, a mrákava bola pod jeho nohami; vysadol na cheruba a letel a vznášal sa na krídlach vetra.“
Žalm 18:10,11

Mikuláš Gócze